

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG,
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Pénteken 27. Januáriusban 1792.

Belső elegyes Tudósítatok.

Már egy néhány napoktól fogva nem a' földön, hanem a' földben sétálunk *Bétsben*, mivel már kétszer 24 órától fogva tsepereg a' Fársángi hovat olvasztó első.

Azt akarják némellyek erőltetni, hogy az új Hadi Collegiumhoz rendelt fő Vezérek közül némellyek, u. m. Gr. *Kollarédb*, Gr. *Harrach* és Generál *Mikovinyi* Urak ezen Hivatalt ö Felsége előtt lefektették volna magokról; a' kiknek helyekbe neveztettenek volna G. *Nostitz*, és Májor *Sternthal* Urak — a' harmadik pedig nem tudatik.

Az eddig Erdély Országában volt Tábori Superior T. *Mudrák* Ur hozzás és hiv szolgálataja után nyugodalomra lépett egész fizetésével, sőt azon fi-

zetését-is, mellyet úgy fog vala, mint *Ex Jesuita*, kegyelmesen meg-engedte ő Felsége, hogy holtig foghassa.

A' *Mitroruzky* gyalog fergénél vólt Oberflájdinánt *Grummer* Ur Oberlierré, az első Májor *B. Bender* Oberflájdinántá — — a' második Májor *Stenzsch* Ur 1. Májorrá lettenek. — A' Fő Hertzeg Palatinus szolgálatján vólt Gárda Májor *Gr. Pálfi Leopold* Ur ő Ngat valóságos Májorrá tette ő Felsége a' Tábornál egélz fizetéssel, és a' F. Palatinus mellett fog tovább-is maradni. — — Az Uralkodó Hertzeg *Koburgnak* 2-dik fia, a' Feldm. *H. Koburg* Sergénél Hadnagyá lett.

A' F. Király *T. Kármán* Josef Urat gyermekeivel edgyütt, nem külömben *Tokody* Mihály és *Tokody* András Urakat, a' Budai Zsinat ajánlására, a' magok külömb külömb érdemeikért Nemesi Rangal és Jussal méltóztatta meg-ajándékozni. — Amaz, a' Gazdaságban magát mindenek felett kimutatott, és már ez által mind maga, mind (most halva lévő) Felesége arany érdem pénzt-is nyert. *Szarvassy* Evang. Prédikátor *T. Thefsedik* Sámuel Ur, a' maga már tudva lévő érdemeiért ingyen Nemesiséget nyertnek lenni mondatik.

Már jelentettük vala Felséges Urunknak azon kegyelmes rendelését, melly ízerint ennekutánna minden kegyelmét, fizetését, rangét 's több effélékét, a' Királyi Zsámoly-szék előtt esedezőknek könyörgő Levelei az esztendő végén terjesztetnek, a' Fejedelem Atyai szemei eleibe. — A' múlt Esztendőben Dec. referáltatnának e' szerint azok, kik nemességért esedeznek vala Hazánkban, és 75 személyeket tett ő Felsége ekkor, külömbb külömbb érdemeikért nemefekké. — A' Pesti Evan. Zsinat ajánlására e' következő 12 személyek nemesítettének-meg a' többi között: „*János And. Aszman* Sopronyi Senátor. — *Petroczy* Márton, *Lényi* János, *Czibor* Adám, *Právi* Mátyás, *Thaisz* Márton és

és *Hámos Pál*, mind Gömör Varmegyei Bányászok, és nem különben *Tomhouser Boldisár*, *Selmetz-Bányai Bányász*. — *Pothkonitzki Adám Kismárkhi* Rect. Prof. — *Klánitzki János* néhai iskola Visitátor — *Kaltenstain* — másképpen *Hidegkövi* *Tobiás Ujhellyi Patikarius*, — és végre idősbb *Mészáros János Györi* kereskedő *Urak* nemesi Rangra léptenek.

A' Világnak egy szorgalmatos betsületes Polgárja, a' Keresztényi Társaságnak egy Felebarátját szerető buzgó Tagja, Jobbagyának gyámola — egy minden kevélység nélkül élt, a' Magyar Nemesi Renden csak nem leg-gazdagabb *Palini Inkei Boldisár Ur*, ezen hón. 21-dikén meg-holt *Palinban*, — Nyugodjék tsendesen ezen áldott néhai *Attya* a' *Kurirnak* !!

Ő Felsége kevéssel ez előtt parantsolni méltóztatott az *Auszriai - Tsch Udvari Cancelláriának*, hogy az az el-töröltetett *Kláštrómoknak* állapotjokról, és az ő Felsége eléibe folyamodott, és edgyet értő volt *Szerzeteseknek Kláštrómjaik* helyre állítása végett lett esedezésekről adná a' maga vélekedését, minden környül-állásoknak jelentésével. — Az *Udvari Cancellária* ő Felségének e' kegyelmes parantsolatját sa' múlt esztendei *Decembernek 28-dikán* az *Udvari Papi Commissió* által tellyesíttette, 's bé-mutatá, hogy *1780-dik esztendőtől* óta, az *Auszriai, Tsch, és Gallitziai Tartományokban* *309 Férjsüi, és 104 Afzszonyi*, mind özve *413 Szerzetesi Kláštrómok* töröltetettek légyen el, és még *molianság 420 Férjsüi, és 49 Afzszonyi*, mind özve *469 Kláštrómi Községek* állanak-fenn; mellyek közzül még *129-en* az ez után léendő el-töröltetésre, és más meg maradt *Kláštrómokkal* való együjtésre rendelettek. Csak *53 el-töröltetett Kláštrómokból* kérték magányos *Papok* helyre-állítatásokat. — Ő Felsége erre ezi a' kegyelmes rendelését méltóztatott adni: „hogy az el-töröltetett *Kláštrómoknak, Fundatzióknak* helyre-állítatások egészfzen el-maradjon.„ A' melly-is minden *Ország* igazgató

Tanátsoknak, e' hónap' 17-dikén költ Udvari Parantsolat által azzal a' hozzá tétellel adattatott tudtokra, hogy ez után a' Klastromok' vizsgál-állítása eránt elő-forduló Kéréseket ő Felségének e' most' jelentett akaratajja szerint tegyék félre.

Ó Felsége a' folyó munkákra (acta currentia) nézve e' következő kegyelmes parantsolatot méltotztatott minden Udvari, és Hazai Kormány-székekhez e' hónap' 11-dikén útasítani.

A' Kormány-székek úgy folytathatták ez után is mind ez ideig a' folyó munkákat; azonban egyedül csak az olly tárgyakat, mellyek vagy egyenesen az Acták közzé tétetődhetnek, vagy a' szükséges tudósítás végett oda, a' honaan jöttek, vizsgálva küldetnek lehet folyóknak tartani, 's a' nélkül, hogy a' Tanáts' eleibe mennének, el-intézni.

Ennekutánna a' Bétsi nyomtatandó Könyvek vizsgáló helyére adott Kéz-írások mindég 2 egyenlő Exemplárokbán adattatnak-bé, egy a' napokban meg-ujult parantsolat szerint, melly Exemplárok közzül az edgyik ott marad, a' másik pedig az allírással vizsgálva adatik.

Az útban lévő Török Követ még a' jövő hónap' 16-dikán jö-bé Bétsbe, és Gr. *Falkenstein* Ur rendeltetett ennek a' *Liniánál* lejendő el-fogadására, 's bé-vezetésére. — H. *Lobkovitz* Ferentz a' H. *Schwartzenberg* Kisalfszonyát vészi Feleségül.

Azt bizonyoson irhatjuk, hogy az útozásra parantsolatot vett Sergek közzül még egy is meg nem indúlt, és hogy meg-állásra való parantsolatot kaptanak; de hogy Bétsben a' fegyveres műhelybe a' munkások meg-szaporittattak, és hogy az *Artilleria* parantsolatot kapott, hogy még meg-lévő hámos Lovait el-ne adja — sőt a' maga tábori szekerait útnak készittse az-is igaz. — Mi a' tzelja mind ezeknek nem tudjuk — de a' mi embert szerető Kegyelmes Fejedelmünk alatt, ki azt akarja, hogy min-

minden Jobbágyai tsendefségben éljenek, háborútól nem félhetünk. A' háborura való készületek fokszor csak a' lehető háborunak bölts el-kerülésére tzeloznak.

A' Tsászári Királyi Fiskus nem ok nélkül kéri a' számot a' Revolutzionak némelly tagjaitól az Archrivumból el-vesztett némelly irásokról. Ez a' forsa a' többek között az ő ugy nevezett *Veress Könyveknek*, melly az Uralkodó-széket valósággal méltó bozfzankodásra ingerelhette, mellyet hogy a' Fejedelem szeme előll el-dughassanak, idegen Tartományba titkon által praktizáltak vala.

Ezen *Veress Könyvben* tanáltató Lajstromból ki tettzik, hogy 9 Abbásoknak és 6 világi Személyeknek 3 hónapok alatt Brédában való mulatások, csak egy alkalmatossággal, az Ország Kintstárjának 149,756 forintyába került, melly lummának Lajstroma a' *Veress Könyvben* e' képpen tanáltatik.

A' *Vlierbeki, Villersi, Sz. Bernárdi, Grimbergi, Parki, Heyliffsemi, Torgertavi, Everboodei, és Sz. Gertraudi* Abbásoknak Brédában meg-kivántatott élelmekre, és egyéb költségekre, Quiétántziára 69,933 fl. — 18 Stib. 6 Pénz.

Ismét Báró *Vanhovenak* hasonló *Brédai* költsége 15,120 fl. — 13 Stib 3 pénz.

Ismét: Gróf *Limminghennek* 14,701 fl. — 13 Stib. — 3 pénz.

Ismét: Báró *Hooghvorstnak* 12,832 fl. — 19 St. 9 pénz.

Gróf *Durásnak* 13,140 fl. — 7 Stib. — 6 pénz.

Báró *Romersválnak* 11,999 fl. — 19 Stib. — 9 pénz.

Vandernótnak 12,028 fl. — 1 Stib. — 6 pénz.

Még egy más *Aviso Lajstrom* e' következendő *rendel*: — Parantsoltatik, hogy a' *Tongertói* Abbásnak az *Insurrectió* alatt, és az előtt Brédában tett költségében az ő Quiétántziájára fizettségnek 284,000.

A' *Vlierbeki* Abbásnak 32,000. — A' *Bernhárdinak* 120,000.

A' *Villierinck* 58,000. — A' *Grimbergerinek* 42,000.

A' *Párhinak* 58,000. — — Az *Everboodcinak* 62,000.

A' *Heyliffseminek* 20,000. — A' Sz. *Gertrandinak* 12,000

A' *Gembuzinak* 32,000. — A' Sz. *Mihályinak* 52,000.

A' *Dililingeminek* 5,000 forintok.

Parantsoltatik, hogy *Manné* Afzszonynak a' Brédába mulató *Ausfchus* Commissio számára költsön adott pénzben 13,000.

Az *Frei* Grófnénak 18,000. — N. N. *Printz* Afzszony Biztósának, a' mutatott oltalomért 100,000. — Ismét a' nevezett *Printz* Afzszony Szoba Afzszonyának 25,000 forintok fizettefsenek.

Parantsoltatik, hogy a' *Alekhelni* Érseknek titkos költségekre 488,000. — Az *Antverpiai* Érseknek 162,000. — A' *Lättikhi* Státusoknak, a' *Sergek* szabadon való kereztül botsátásáért 80,000. — *Polgármester* *Cekábrynak* 32,000 forintok fizettefsenek. — *Egész Summa* 1,844,756 fl. — 15 St.

Némelly *Udvaroknak* régi bóldog szokásai szerint, jó lett volna ezen Státus nevezett tagjait Brédában, ezen *Pünkösdi* Uralkodókat, a' *Revoluczió* előtt-is, az alatt-is minden héten leg-alább egyfzer, a' *Revoluczió* után-is újra meg-mázsálni.

Pestről. Jan. 9-dikén. „A' *Török* Követ eránt, tegnap publikáltatott az ide való *Magistrátusnál* a' parantsolat, hogy t. i. *Februáriusnak* első napjára minden készületeket tétessen, annak illendő el-fogadására. A' több nagy készületek közzé tartozik 400 hámos lovaknak, 's négy négy személyre való k t hint knak ki-állitása. Azért fognak olly felesz m  lovak k szben tartatni, mivel ha akkor-is  gy talál zajlani a' *Duna*, mint most:  gy *V tznak* fogja venni útját a' *Követ*.

A' mint még ma egy hete előre jelentettük vala, A' múlt Vasárnap tartatott, *Ferentz* Fő Hertzeg' kedves Hitvese', és hat heti Leánykája' közönségesen való *meg-áldatásolnak* pompás tzeremoniája. Dél előtti tizenegy órára, fel-gyülekeztek az Udvarhoz fényes öltözeteikben a' Méltóságok. Tizenegy óra tájban le-indúlt a' Ts. Kir. Felsőéges Familia az Udv. Kápolnába. — *Ferentz* Fő Hertzegnét, ki a' maga szülöttjét ölében tartotta, két Udv. belső Inasok vitték le a' garáditson egy üveg-veres székben egész a' Kápolna' ajtajáig; holott-is ki-szállott a' Fő Hertzegné, 's egy bársony párnára leborulván *meg-áldatott Migazzi* Kárdinális által. Az után bé-menvén a' Kápolnába, a' nagy oltárra helyhette egy bársony párnán kedves Leánykáját, minek-utánna *meg-áldotta* volna azt Kárdinális ő Eminentziája, le-vette a' Fő Hertzegné fő Udvari Mester Afzilyonya az oltárról, 's bé-ülvén vele azon üveges székbe, mollyben *Ferentz* Fő Hertzegné hozatott vólt-le, fel-vitetett a' kis Fő Hertzeg Afzilyonka' rendez szobájába. — A' két rendbéli áldást követte a' Sz. Mise. Ennek végződésével az arany szálába tért visszra az Udvar, a' hol körül vétetvén ő Felsőégek a' mind két nemű fő Méltóságoktól egy darab ideig beszéllgettek (ezt nevezik *Corcle*-nek) 's azzal vége lett a' pompának. Estvére mind a' két Udvari Teátromba ingyen botsátatott-bé a' Nép. — A' Redutba bé-vitte *Ferentz* Fő Hertzeg kedves Hitvesét: holott mint egy fél óráig sétálással mulatták magokat ő Fő Hertzegségek. „ — Ugyan ezen nap egy nagy Hazánk-lia, u. m. Gr. *Bothyáni* Ferentz Ur ő N-sága néhai Gr. *Erdödy* László Ur kellemetes örvegyével hitcs Tár, si életre léptek.

Az itt fel-állott Hadi Collégiumnak edgyik érd. Tagja F. M. L. Báró *Splényi* Gábor Ur ő Excja már Bétsbe ezen hivataljára fel-érkezett. — F. M. L. Gr. *Harrach* Ferdinánd Ur' helyébe, a' ki nem jöhét

jöhet fel betegsége miá, B. *Vétsy* F. M. L. ő Ex-
cellentziáját rendelte ő Felsőge *Debretzenből* a' Kom-
misszió mellé. Gróf *Collorédó* Fő Hadi Vezér,
meg-köszönte a' Kommisszionál való Afsefsorságot,
Még nem tudjuk, ki lesz helyette. — —
Mig tartani fog a' Kommisszió, minden Tagnak
naponként való fizetést rendelt ő Felsőge. Egy
Feldmarsall Lájdinántnak tíz forintja jár naponként;
's a' melléje bérelt Inas-is, a' közönséges Kintstár-
ból fog fizettetni.

Az *Erdélyi* Udvari Kántzelláriánál Regisztrátor:
T. *Csüdor* Ferentz; Expeditor: *Felzegi* György;
és Protokollista: T. *Csedő* László Urak, a' más
Udvari Kántzelláriákon, ugyan ezen hivatalokat vi-
selőknek hasonlatosságokra, *Secretáriusi* (Titokno-
ki) Ranggal tilteltettek-meg ő Felsőgétől; úgy mind-
azonáltal, hogy Titoknoki fizetést csak akkor fog-
nak venni, mikor valósággal Titoknoki kötelese-
get tesznek.

Valamint Erdélyben N. *Enyeden*, ugy *Pesten*-is
a' Tanuló Ifjúság között egy Magyar nyelvet mi-
velő és gyakorló Társaság állott-fel, melly igen jó
jel a' mi nagyobbatska Tudományokat tanuló if-
jainkban. Már Magyar, Toth és Horváth Orzá-
gokban minden *Gymnásiumok* mellett vagynak Anyai
nyelvünket tanító Professzorak az ő Felsőge Atyai
Kegyelmetségéből, és 50 esztendő alatt nagyot
ígérhet Kedves nyelvünk magának — de azért a'
Német nyelvet minden más idegen nyelvek között
a' mi Ifjúságunknak tanulni, melly hasznos és szük-
séges legyen, nem lehetne 100 báll pappirosra le-
írni. E' nélkül nagy Hivatalokat sem a' Hadi, sem
a' Polgári életben folytatni alkalmasok soha sem
lehetünk — a' mi Kedves Szomszédjainkal, 's má-
sokkal-is a' Hazánk külsőben kívül *Commerciament*,
Kereskedést nem tarthatunk — sőt ki se léphetünk
— A' nyelvet pedig addig tanulja az ifjúság, míg
az azt forgató inak meg nem vastagadnak.

A' N. *Enyedi* Társaságról ez iratik — „ 1791-ben
Szeptembernek 7-dik napján állottunk öszve mint egy

36-on oly vezérel, hogy a' mennyire tehetségünk engedi, gyakoroljuk magunkat édes Anyai Nyelvünkben. A' Grammatika, régi Irások jobbitása Systemák dolgozása, szokás írása 's a' t. több időt és nagyobb elmét kívánnak; mi azért Ifjak lévén csak némelly rajzolatokban ódák írásában, apró fordításokban, Levelekben, nevezetesebb gondolatok ki-fejezésében, s több ilyenekben foglalatoskodunk. Ugy intéztük el mindazáltal Társainkat, hogy ha környülállásink engedik, legyenek köztünk olyanok-is, kik a' Filozófiában, Historiában, Critikában, Nyelvekben, Poésisban, és egyéb effélékben tökéletesítvén magokat, idővel nagyobbakkal is szolgálhassunk édes Hazánkknak. Ugy igyekezünk, hogy minden esztendőben kétszer nyomtattassunk ki valamit, a' mi most Sajtó alatt-is van, 'Sengéje igyekezetünknek mint egy 10 árkusnyi munkában. A' Társaság Tagjai elsőbben csak a' Kollégiumhoz tartozókból állottanak, de már most külső emberek-is meg-tisztelték, és ujjabb ujjabb pártfogókra találunk. Holmi meg-kivántató költségre magunk ajánlottunk pénzt, és ez egy néhány száz forintokra rá ment. Minden héten kétszer gyűlünk öszve, és akkor öszve olvasván munkáinkat, a' hibákat fel-fedjük, jobbitjuk, útaltjuk, és a' melly munka közönségesen meg-hagyatik, azt a' Társaság Jegyző Könyvébe bé-írják. Akárki által láthatja, hogy ez egy ártatlan tétel, még-is sokan vagynak, a' kik nem hogy ezt elő mozdítanák; sőt inkább üldöznek, gyűlölnék, tsufolnak, és egész órákon a' Katedrából honnan az Ifjúságot tanítani kellene, minket gyaláznak; sőt e' sem elég, hanem sok más szín alatt kívánnak meg-rontani. Mi mindazáltal oly el-tökélttel szándékkal vagyunk, hogy soha tételunktől el-ne álljunk, és az üldözés között-is meg-bizonyítsuk Hazánkknak, hogy mi nem Fatyak vagyunk. A' mi Társaságunkban egy sints alacsony ember, mert ha születése alávaló-is némellynek, ki-pótolja azt belső nemessége, melly a' józón világ előtt egy valóságos érdem,

Kalosa

Kolosvárról, Jan. 12-dikén. „A' Provinciális Exaktorátus által ment innen Szebenbe addig, míg már a' *Computusnak* (számvetésnek) vége nem lesz hanem a' *Camerális Exaktorátus* itt maradt.

Gige 17. Jan. — „T. *Somogy* és *Baranya* V-megyékben melly kevés, és csak nem semmire való Oskoláink légyenek, az magok, a' Magyar Ország Tükrötskéjét olvasó gyermekek - is jól tudják. Ezen káros és veszedelmes fogyatkozását látván M. Gróf *Feszetits György* Ur ö N-sága a' N. *Somogy* V-gyei Oskoláknak, itt nállunk a' *Helvétziai* Valláson lévők Ekklesiái Elöljárókat magához hivatván egy gyönyöröséges *Gymnasiumnak* való helyet mérete - ki — sőt nem csak, hanem ennek fel-építésére - is minden szükséges dolgokat ingyen ajánlván, olly kegyes rendeléseket méltoztaték tenni, hogy minden órán egy 2 *kontignátios* *Gymnasiumunk* építették, mellynek párja ezen a' földön nem léfzen — a' Profelsor fizetésére pedig maga kíván ö Nga Fundátiot tenni. — Sem Hazájával, sem Nemzetével, soha ezen mi áldott Kegyes Urunk nagyobb jót nem tselekedhetett volna. A' következendő maradék-is áldást fog kívánni az ö Nga hamvára.

Hogy a' *Budai* és *Pesti* Zsinatok a' *Hierarchiát* nem kívánták, 's azt meg nem erősítették; azzal nem azt kívánták véghez vinni, hogy már most egy éretlen ifjú *Földes Uratska* a' maga *Prédikátorát* le - *mendékkásozza*, 's azt meg ne betsülje; mert ha mi a' mi *Papjainkat* 's *Prédikátorainkat* meg nem betsüljük — ki fogja idővel ezen *Hivatalra* adni magát. — Itt egy *Levelet* halgatok el betsületből — érti az a' kit illet — 's azt mondom: *Kenyér nélkül, bot nélkül, ne hadgyátok a' Páztort* — 's betsüljétek-meg, ha a' maga nyájától őrzi

Kül-

Külső Országai Tudósítások.

Páris. — Itt köz-kézen kering egy *Lotharingiai* jelentő Levél, mellyben ezen Tartomány a' maga régi szabadságaira való vizslya vágyását nyilatkoztatta-ki, mely ő szabadságai néki 1736-ban, midőn Frantzia Országhoz kaptsoltatott, a' *Bétsi Trakta* által erősfittettenek meg. Külömben pedig, ha ezen szabadságai vizslya nem adattatnának, ez úttal ismét a' Tsáizárnak, mint Lotháringiai Hertzegnek fogná magát alája vetni. — Ez bajoson fog még most hamarság meg-esni. — A' Frantzia leg híresebb Ministereknek 100 ezrtendőknél tovább főt a' fejek benne, hogy ezen Hertzegséget Frantzia Országhoz foglalhassák.

Párisban Jan. 8-dik napját egy segyverében öszült öreg katoná, a' Nemzeti-gyűlésben mankós botjára támaszkodva fel-szollalván, igen nevezetessé tevő. — „ Én *Sbirre Millhelm* vagyok — így szoll a' szegény Öreg — az 1740-béli tsatákban, a' *Mastrichti* ostromban, a' *Fontenoa*, *Laufeld* és *Rocroa*-béli Bataliákban viaskodtam. A' *Laufeldi* tsata után, midőn egy néhány pajtásimmal az ellenséget üznök, a' jó szerentse egy Sántzban két rongyos köntösbe öltözött emberekre vezérle benniünket. Rájokugratunk — s hát Generál *Ligoniert* és a' *Cumberlandi* Hertzegget támoldtunk - meg. Őket - is segítették ugyan az Anglus katonák: de a' szerentse még-is fogjomná tsinálta *Ligoniert*. Ő a' szabadságért minden kintsit és pénzit nékem akarta adni: én még - is ötöt magát a' Frantzia táborba fogságra hoztam, és jutalomul nyertem érte — semmit. *Ligonier* maga tsudálva mondottá: hogy lehelsenek Frantzia Országban ilyen jó katonák, ily roszfúl jutalmaztatván-meg! — Én még az után 17 ezrtendőkig szolgáltam, de semmi előmenetelt nem remélvén, nyugodalomra mentem, és ezrtendőnként 100 Livrákat, de ezeket-is csak héba-hóba kaptam. — Ugyan Uraim! meg-engednétek é, hogy a' *Ligonier* tsudálkozásának Frantzia Országban még ma-is helye

lye légyen? — nem Uram! én tudom hogy ti, a' szegény *Sbirre Milhmet* koldulni járni nem engeditek. „ — *Nem, Nem* — minden szegeletekből kiáltják vala mindenek — és a' szegény *Sbirre Wilhelm*, 7000 Livra ajándék iránt, egy néhány szempillantások múlva, Dekretomot nyere.

A' *Nemzeti-gyűlés* már előre meg határozta vala, hogy semmi ujj-cszendői közöntéseket el ne fogadjon, de azonban, hogy maga se tartozzék a' val fenkinek. Ezt a' közelebbi ujj-cszendői tzeremóniák alkalmatóságával véghez-is vivé; mert nem hogy meg-jelent volna az Udvarnál, hanem az alatt, még mások, u. m. az Udvari Dámák, Herzeg Afzszonyok, Udvari Tisztek 's a' t. a' Királyt tisztelték, a' *Nemzeti-gyűlés* az alatt ülést tartván, a' künn vándorló Printzeket vádló Dekretomot készítetté-el. — Ezen lépése a' *Nemzeti-gyűlésnek* nem kevés fájdalomat okozta a' Királynak.

Jan. 8-dikán elő fordulván, hogy az el-törölte-tett Klastromok között többnyire mindenikben csak 3 vagy 4 Apáttzak tartozkodnának (*Cidások lehetnek ezek*) 's ezek miatt az épületeknek el-adása akadályoztatnék, tehát javasoltaték, hogy 12-tönél kevesebb sohol-is edgyütt ne lehessen, hanem azok kik kevesebben vagynak, másokkal adattassanak öszve. — Az ilyen Apátza léánkák között, kik egy Klastromban hárman vagy négyen önként benn maradtanak, bajos lenne valószítani.

Valamint Párisban, ugy más részeiben-is az Országnek, fokban kezdik a' vizsza jövő ki-vándorlottak magokat mutogatni. — A' *Stráfsburgi* Püspökségnek Német Országhoz tartozó részében, 's különösön *Ettenheimban* még mind ez ideig megtartott Kárdinális *Rokán* valami kitsint a' maga Püspöki méltóságából. Még csak nálla vala már utollyára menedék-helye a' künn vándorló *Frantiáknak*, kik ugyan fegyver nélkült költöztenek *Trévirből* hozzá által, de itt fegyvereket ismét készen tartják vala. — Ugy halljuk, hogy a' *Tsászár*

szár ezen Kárdinálisnak-is meg-izente volna, hogy minden idegen fegyveres Sergeknek ki-adja a' maga földéről az útát, külömben magának tulajdonítsa, ha a' Frantzia Nemzeti katonák réája tanálnak ütni, kik a' Rénus vizén e' végre már hidat-is készítenek. — A' hírek azt bizonyítják, hogy az olta, miolta a' Tsászfár a' ki-vándorlott Frantziáknak iminnen- amonnan az útát ki-kezdette adni, az ő Felsége nevét és a' Frantzia Királynéjét, tsak hogy nem imádják a' Frantzia Patrioták.

Egy Anglus a' napokban bé megyen a' Frantziák N. Gyűlésébe, és 1000 Livrákat ajánl a' Frantziák szolgálatyára. Azonban kérdésbe fordul, hogy vallyon illenék e' Frantzia Nemzethez, idegentől ajándékot el-venni? — *Igen-is illendő* — felel egy *Pastoret* nezü Deputatus — *mert minden szabad emberek a' világon együtt tsak egy Familiát téfsznek*; — melly felelettel az egész N. Gyűlés megelégedvén, bé-kafsálá az 1000 Livrákat.

Ha a' *Návidi* Ujjság' Párisi Levelezőinek hitelt adhatnánk, e' következőket írhatnók ide belőlle :

Páris Jan. 12-dikén. — *Nárborné* a' hadi Miniffer bé-járván a' háborus széleket, meg-szemlélte a' Sergeket, de nem tanált köztök sem rendet, sem fenytéket. — Minifferségéből való el-botsáttatását kéri. — Az Ország Finantz Miniffere-is e' következő jelentést tette magáról :

„ Én öszve számláltam az Ország Finantzíáját. A' nékem adatott parantsolat ez vólt, hogy 40 Milliokat szerezzek öszve a' jelen-való háborura — még pedig kész pénzben; — én ezt véghez nem vihettem — tehát el-botsáttatásomat kárem. „

Koblentz 12. Jan. — A' Tréviri Válofzó Papi Fejedelem egy jelentő Levelet véve közelebből a' Frantziák Királyától, mellyben az iránt tétetik bizonyosá, hogy már most leg-kifsebbet se tartson tartományaira nézve a' Frantzia fegyveres Sergektől; mert ő Felsége, a' Frantziák Királya, a' széle-
beu

ken minden felöll ki-hirdettette, hogy a' Frantzia Sergek a' Német birodalom iránt a' leg-nagyobb szelidséggel és emberséggel viseltetsenek. — Ugyan ezen Levél erősití ujra azt-is, hogy a' Frantzia Király edgyezést kezdett a' maga künn vándorló testvéreivel.

A' *Nájdí* Ujjság-író, még ezt-is írja, hogy a' Printzek egy rövid *Ja*, vagy *Nein*ért küldötték volt Bétsbe a' *Nafiszau* Hertzeget: — ki-is egy Követet küldvén Bétsből vilfiza a' Printzekhez, ezt izente nekik a' *Leopold* nevében, — — *Ja Ja*: „ — de hogy mit tégyen ezen *Ja* — a' Tavaszig bajosan tudhattuk meg.

A' mi *Austriai Belgiumot* illeti, innen most semmi bizonyost nem írhatunk: hanem a' *Régenbuz* Német Iró után némelly Leveleknek summáját tesszük ide. „

„ *Lille* 8. Jan. — A' Brábántusoknak, kik a' Frantzia Izélekre seregelnék, innen való ki-üzettésekről tétetett rendelések, tsak szemfényveléssek, 's nem egyebet mutatnak ez által a' Frantziának, hanem hogy ok-is szintén ugy el-akarják üzni magoktól a' hozzájuk vándorlott Belgákat, valamint szintén más Fejedelmek tselekeznek a' ki-vándorlott Frantzia Nemesekkel. Azonban szemfényvelés az egész dolog, és a' valóságból nintsen semmi. A' bizonyos, hogy a' *Vonkot* követő Brábántusok nyilván verbuálnak. Az ő Tifztyeik éppen olvái fizetést vérsnek, mint a' közelebb le-tsendesedett Rébellió alatt — a' köz katonák pedig minden napra 8 *Solst*. *Frantzia Flándriának* nevezetesebb Várofsaihoz minden nap 50 's 60-nig való ujj Belgák érkeznek-meg. Az ő Generális *Congressusok* *Douai* Várofsában vagyon, mellynek főbb tagjai *Valkier*, két Lüttikhi Polgármester, és 5 Brábántzai Deputátusok. Ezek közt mondatik lenni Hertzeg *Bethüne-Charost* is, ki magát a' régi Flándriai Grofok maradékának nevezi, 's most a' Belgákat pénzzel és jó szóval tartya. Pénz dolgából különben

ben fintsen fogyatkozások; mert egy 12 Milliós Kaszások vagyon, és az ellenséget is pénzrel remélik, hogy könnyebben meg-verhetik, ugyan ezért csak 20-ezered magokkal szándékoznak az Auszriaiak ellen jöni. *Vändermerschnek* más helyen kell praktizálni valahol; mert nintsen ezekkel. „

Brüszfel 9. Jan. — Azt mondják, hogy ezen Státusok, a' mellyek már olly régen gyűlést nem tartottanak, Jan. 12-dikére ismét öfzve hivattattanak, és igen nagy dolgoknak el-igazítása forgott fenn. Az ide való Pátrioták nem várnak semmit inkább, mint a' Frantziákkal való háborut, hogy ez által magokat vélek öfzve foglalhassák. Nevezetes, hogy a' Belgiumi békételen Pátriotáknak éppen ellenkező principiumjaik vagynak az ujj Frantziákéval, 's még-is a' Frantziák által remélik minden tzellyoknak el-érésére való segittetéseket. — A' békételen Hollándus Pátrioták közzül sokan tartanak Brábántziában Agenseket, kik által drága pénzen-is fizettetik a' Brábántziai népet, hogy a' kivándorlásra réa' velhessék. A' Városokban pedig ezen kivándorlás minden-féle rebellis irások által elközzöltetik.

A' Kormányfzék ki-hirdettette a' napokban itt Auszriai Belgiumban, hogy a' kinek kedve lészén, adjon a' Tsászári Királyi Kaszzába pénzt költsön. Ez ellen a' Fels. Hirdető-Levél ellen-is, mihellyest ki-adattatott, egy motskos irást adának-ki a' pártosok, mellyben mind azokat, valakik ő Felségének ezen Kaszzába pénzt adni mérészelnék, keményen fenyegetik.

A' *Sászok* Királya Jan. 20-dikán indúlt *Gesle* felé a' Diétára. Egy ujj Gárda és egy Dragonyos Regiment által kifirtetik a' körüllette lévő szolgálat és bátorság kedvéért.

A' *Bádeni* Márkgrófnak is tudára adatta a' Tsászár, hogy valamint ő Felsége már az iránt minden felé rendeléseket tett, hogy semmi fegyveres Frantzia Sergeket a' maga földén keresztül ne bortsátsanak, ez lzerint igen jól fog tselekedni a'

Bádeni

Bádeni Márkgróf-is ha magát ehhez tartya, és fegyveres Frantzia Sergeket az alatta lévő helységeken keresztül menni meg nem szenvedí.

Tudósítás.

Kassa 9. Jan. — M. Udvari Tanácsos *Sonnenfels* Urnak, azon halhatatlanságra méltó 3 részekből álló munkája, mellynek 1. része a' Politiáról, vagy Közönséges Társaság belső bátorsága felállításáról, fenn-tartásáról. II-dika a' *Commercium* ról vagy Kereskedésről. III-dika pedig az *Aerariáról* vagy a' Köz-jóra meg-kivántató költségnek, az Adó-fizető nép terhe könnyebbitésével való beszerzéséről tanít; olly nagy kedvelséget talált a' Német nyelven azt olvasó Polgárok előtt: hogy kevés tisztelet el-follyása alatt már Bétsben öt ízben nyomtatott ujjanon. Méltán-is, mert ez a' munka magában foglalja mind azokat a' módokat, mellyek által a' Polgárok vagy Lakosok arra a' közönséges boldogságra juthatnak, mellyre való vágyódás kit kit a' Társaságban való állásra kényszerített. Ezen hasznos munkának Nemzeti nyelvre való fordításában szorgalmatoskodik Kassán egy ember - társainak boldogságát ohajtó Hazafi: melly Nemzete hasznára tzelezo szándékát addig is, mig az említett Könyvnek ki-nyomtatása felől bővebb Tudósítást botsátana, kívánnya a' fordító a' Nemes Magyar Közönségnek, főképpen pedig a' Magyar Tudomány terjesztésén iparkodó 's annak elő-menetelét munkálkodó igaz Hazafiak 's hiv Meccenások eleiben terjeszteni, remélvén hogy bizonyosan lesznek olyanok ennek a' Jelentésnek Olvasói közzül, kik ezen szándéknak tellyesedését ohajtani, sőt segíteni is fogják.